

MORAVSKÁ OBEC

Zpravodajský list Moravské národní obce

Vážení čtenáři Moravské obce, dvanácté číslo listu **Moravská obec**, je o něco obsáhlejší než je obvyklé. To je náš malý dárek pod stromček. Jsme velmi rádi, že náš společný časopis získává stále nové čtenáře a snad i nové přispěvatele. Naši snahou je udělat jej co nejzajímavější, ale stále přitom máme na paměti, že je jen jedním z našich „mediálních kanálů, pomocí kterých mezi sebou komunikujeme. I proto se snažíme o stále rozšiřování a zlepšování obsahu internetových stránek MNO, které bohužel stále nejsou dokončeny. Již od listopadu máme přichystáno mnoho nového pro jejich obsah, ale velká zaneprázdněnost, některých z nás i správce stránek, vše odsunula na leden. Přes toto zdržení se můžeme za letošním rokem ohlédnout s uspokojením. Máme nejen radost z úspěchů MNO, ale i z úspěchů ostatních moravských organizací, které jsme dosáhli často společně. Mě osobně naplňuje optimismem pomalý, ale vytrvalý růst uvědomění se Moravanů. Často v diskuzích na netu nalézám netrpělivost a pesimistické srovnávání nadšení počátku devadesátých let s dneškem. Jako pamětník, který zakládal Klub přátel Moravy v polovině osmdesátých let a zúčastnil se většiny významných jednání v dobách revoluce, mám poněkud jiný názor. Dnes jsme mnohem dále v obnově moravského národa než kdykoliv dříve a to, co dnes již považujeme za normální, v roce 1990 by bylo zcela neakceptovatelné. Je potřebné si přiznat, že tehdejší masová účast na promoravských akcích vycházela z všeobecného „revolučního nadšení“ a představitelé moravského hnutí se na této revoluční vlně spíše vezli než by ji vytvářeli. Proto není na místě pesimismus. Náš čas opět přijde, ale my musíme být připraveni mnohem lépe než na počátku devadesátých let.

Na závěr přeji jménem Moravské národní obce Všem našim čtenářům v roce 2008 mnoho úspěchů v práci i osobním životě a Moravě, aby se opět o kousek přiblížila obnově své původní slávy.

Za Společnou radu ing. Jaroslav.Krábek – předseda MNO (www.moravska-narodni-obec.ic.cz)

Z jednání Společné rady MNO:

Říjen - SR projednala připravenost II.ročníku Výročního pochodu Moravanů a konstatovala splnění všech přijatých organizačních opatření. SR projednala a schválila společný dopis moravských sdružení a stran představitelům menšin v ČR. SR byla seznámena s informacemi z jednání s MNG a stranou Moravané.

Listopad - SR projednala a schválila další materiály k rozšíření internetových stránek MNO, rámcová pravidla pro fungování Sboru odborných poradců a jmenování nového čestného člena. SR provedla rozbor organizace a přípravy II.ročníku Výročního pochodu Moravanů. Konstatovala, že přes jednoznačně pozitivní průběh celé akce a velmi dobrý ohlas, je nutno pro příští ročník přijmout řadu organizačních zlepšení v přípravě i při samotném pochodu. Požadavek některých účastníků pochodu na ráznější „politické“ vyznění akce byl SR jednomyslně odmítnut.

Prosinec - SR projednala průběh tématické besedy na Setkání členů a příznivců MNO a konstatoval vhodnost této formy besed pro další setkání a navrhla další témata. SR projednala a schválila přijetí nových členů. Příští jednání SR se uskuteční 10.1.2007 v salonku restaurace U Vlka (dříve Horácké), Na Lukách 7 – Židenice. Po jeho ukončení cca v 18.00 bude pokračovat veřejné Setkání členů a příznivců MNO s besedou na téma: „Budoucí územně-správní členění Moravy II. – možné varianty“.

Z činnosti moravských organizací:

1.ročník pochodu Moravanů - Kopřivice

V sobotu 1. prosince 2007 se v Kopřivnici uskutečnil Slavnostní vlajkový pochod Moravanů pořádaný Ústavem jazyka moravského v čele s Janem Kozohorským a Davidem Cavrem. Sraz účastníků byl od 13.30 hodin do 14 odpoledne v Bubla City Ranchi a následně se pochod vydal směrem na centrum Kopřivnice a Štamberk. Přes, na první pohled, nízkou účast čtrnácti lidí je konání pochodu úspěchem. Především vzhledem k místu konání, které již lze považovat za severní výspu Moravy, což potvrzuje svými slovy i Jan Kozohorský: „Myslíme si, že tady to citění s moravanstvím lidé mají horší, než jinde na Moravě“. Za jedinou větší chybu organizátorů tak lze označit pouze velmi pozdní oznámení termínu konání akce, což pro mnohé, kteří si plánují program delší dobu dopředu, znamenalo nemožnost účasti. Proto se již mnozí z nás těší na slíbený 2.ročník, který bude mít jistě větší počet účastníků.

Fotografie z akce

Z činnosti MNO:

II.ročník Výročního pochodu Moravanů

V sobotu 6. října 2007 se v Brně uskutečnil druhý ročník Výročního pochodu Moravanů, konaného při příležitosti uplynutí 1185 let od první písemně dochované zprávy o Moravanech. Akce byla zahájena, stejně jako v loňském roce, v 10.00 hodin v Denisových sadech u ulice Biskupské. Následně se pochod vydal již tradiční trasou na Moravské náměstí se zastávkou na Dominikánském náměstí před starou Zemskou sněmovnou, kde byla přečtena „Moravská deklarace“. Bohužel, již také tradičně, nám Úřad městské části Brno-střed nařídil vynechat náměstí Svobody, tentokrát z důvodů „akce pořádané městem“. Trochu zarážející bylo, že na náměstí Svobody se ten den žádná akce nekonala, ale na průběh pochodu to nemělo negativní vliv. Na Moravském náměstí akce pokračovala vystoupením představitelů moravských organizací i některých dalších účastníků. Vlastního pochodu se zúčastnilo mezi šedesátí až sedmdesátí lidmi, na Moravském náměstí se nás sešlo přes sedmdesát a ještě dlouho po oficiálním ukončení akce probíhaly neformální diskuze v mnoha skupinkách.

Dle ohlasů po ukončení pochodu byla celá akce úspěšná a i mezi přihlížejícími Brňany byla přijímána velmi dobře. Přesto jsme, jako pořadatelé, našli mnoho drobných nedostatků, které pro příští ročník odstraníme. Složitější je vyhovět přání několika účastníků, kteří postrádali transparenty s požadavky, razantnější zvukový doprovod včetně kolektivního vyvolávání hesel. Takováto podoba pochodu je již v protikladu k jeho základní idey – důstojné vzpomínky moravského výročí a nepřehlédnutelného důkazu naší existence. Mohla by naopak některé jiné účastníky odradit. Tyto představy budou spíše naplněny na pochodu strany Moravané, který je plánován na jaro a který bude mít od MNO maximální podporu. Vždyť spolupráce všech hlavních promoravských organizací byla jedním z nejvýraznějších pozitivních rysů letošního pochodu. Proti loňsku se zvýšil i zájem médií a kromě již známého redaktora ČTK přišla i redaktorka Rovnosti, kde byl uveřejněn k pochodu i celkem zajímavý článek včetně fotografií.

fotografie z akce:

Biskupská

Joštova

Zelný trh

Tématické besedy na setkání členů a příznivců Moravské národní obce

Listopad – téma besedy: „Slezsko v ČR. Historická země nebo územně-správní kraj?“. Velmi zajímavá beseda přinesla mnoho nových informací o slezských územích v ČR i samotném Slezsku a objasnila mnohé mýty, které kolem „Českého Slezska“ panují. Potvrdila i na nízkou úroveň vědomostí z historie Moravy a Slezska, které poskytuje české školství. Diskutované materiály doplněné a upravené podle závěrů z diskuze budou umístěny na internetových stránkách MNO

Prosinec – téma besedy: „Budoucí územně-správní členění Moravy I. – východiska“. Místy bouřlivá diskuze nad přednesenými materiály hledala odpovědi především na dvě základní otázky: „Je již nyní vhodná doba k diskusi o budoucí podobě Moravy?“ a „Z jakých zadání mají tyto návrhy vycházet?“. Závěry z diskuze jsou východiskem pro lednové téma besedy „Budoucí územně-správní členění Moravy II. – možné varianty“.

Postřehy, úvahy a zajímavosti:

Ivančice a Morava

Nedávno jsem navštívil moji rodinu v Ivančicích, přičemž jsem využil možnosti podívat se na ivančickou kostelní věž. Z ochozu věže jsem se zadíval na toto malebné město a rozpomenul se na několik zdejších pozoruhodných událostí a osobností. 19. dubna 1608 se zde konal zemský sněm markrabství moravského, kde Moravané potvrdili smlouvu o konfederaci Rakouska, Uher a Moravy. Konfederovaná Morava (1608-1611) pod hejtmanským vedením Karla st. ze Žerotína (v mládí studoval na místní akademii) tehdy dosáhla rozsáhlé zemské autonomie, největší v celých jejích dějinách. Ve stejném domě kde probíhal sněm se narodil vynikající malíř Alfons Mucha (24.7.1860 - 14.7.1939). V budově je dnes muzeum, kde se nachází expozice A. Muchy, ale i další neméně známé moravské osobnosti, herce a baviče Vladimíra Menšíka (9.10.1929 - 29.5.1988). Když jsem po 140 schodech sešel z ochozu dolů a jako ostatní obdržel informační leták o věži, tak jsem z něj zjistil že na vrcholku věže je moravská orlice (90 cm krát 70 cm) na jejíž hruď se nachází znak města, čehož jsem si nikdy předtím nevšiml. Od našeho skvělého průvodce po věži, pana Voborného, jsem se dozvěděl pár zajímavostí. Jedna z nich pochází ze studie stavebně historického průzkumu a architektonického rozboru objektu staré radnice v Ivančicích. Studie byla zpracována v Praze v roce 1991 Dr. M. Eblem, kde se mimo jiné píše : "Městské hradby mohly obyvatelstvo Ivančic uchránit tak před vlky, ale před vojskem ne." Myslím, že je to typický ironický pohled člověka-odborníka z Prahy, zvyklého na dokonalé a s Ivančicemi nesrovnatelné opevnění Prahy. Ale nechme Prahu Pražanům, a všem čtenářům vřele doporučuji, toto historii bohatě protkané město navštívit. Jen námátkou doporučuji - již zmíněné muzeum na náměstí, kostel s vlastnoručně umělecky vydlabaným monogramem A. Muchy v kostelní lavici, židovský hřbitov, hradby atd. Bližší informace naleznete na www.ivančice.cz

Vladimír Novotný MNO - MS Blansko

Dům, kde se konal moravský zemský sněm, dnes muzeum.

Ivančická kostelní věž s moravskou orlicí.

Nejprve pevný základ

Relativně často se setkávám s názorem ať již na internetu na různých moravských webech nebo i v osobních diskusích ohledně úplné samostatnosti Moravy. Dle těchto názorů by k osamostatnění mělo posloužit všelidové referendum obyvatel naší země. Zastánci těchto názorů tvrdí, že by takové referendum posloužilo k zviditelnění promoravských subjektů, přesněji řečeno strany Moravané a posílení politického vlivu strany. Dále si tito lidé myslí, že je to jediná možná cesta k záchraně Moravy včetně moravské národnosti. Podle mého názoru by v současné době i blíže neurčené budoucnosti toto případné referendum moravskému hnutí nejenže nepomohlo, ale přesně naopak, zasadilo by to Moravě drtivou přímo smrtelnou ránu. Každý reálně uvažující člověk vidí jaké je skutečné smýšlení široké moravské veřejnosti, která by z valné většiny nehlasovala pro odtržení Moravy od Čech. Nehledě na to, že podobné veřejně prezentované názory odrazují případné voliče i příznivce. Pak by teprve získali naši odpůrci takovou zbraň, takový pádný argument, proti kterému by nebylo žádné obrany. Pak by nám suverénně řikali: "Chtěli jste referendum? Měli jste ho! A jak dopadlo - dopadlo tak, že Moravu nikdo nechce. Tak co chcete?!" Netvrdím, že různé radikální nápady - akce nemohou naši spravedlivé věci pomoci, mohou, ale ubírat se tímto směrem je cesta do pekel. Chtít samostatnou Moravu je jako stavět dům od střechy a to přece nejde. Nejprve jsou zapotřebí pevné základy a na těch se již pracuje. Každý kdo se pohybuje v moravském hnutí postřehl, že se věci v posledních zhruba dvou letech začaly hýbat. Pomalu, ale jistě. Po dlouhých, nelehkých a hubených letech se konečně, zdá se strana Moravané pod vedením pana Dohnala pro případné voliče může jevit zajímavě. Velký posun proběhl i mezi občanskými sdruženími, kde se jako životaschopné i akceschopné projevují zejména Moravská národní obec, Moravský národní kongres a nadějně se projevilo i severomoravské sdružení Ustav pro jazyk moravský. V moravském hnutí se v posledních letech objevily zcela nové bojovníci za Moravu a těmi jsou různé promoravské internetové blogy a stránky, jako např. Moravské blogování, Další Moravák, Lidé.cz - Morava, Moravané - fórum, které jistým dílem přispívají k důležitým diskuzím, jednotě a spolupráci. Právě spolupráce a koordinace jsou důležité faktory v moravském hnutí, které tu chyběly, ale v poslední době dobře fungují, což je základ úspěchu. Myslím, že v současné době a i do budoucna je prvořadě oficiální uznání moravské národnosti jako národnostní menšiny a mít své místo v Radě vlády pro národnostní menšiny se všemi právy a povinnostmi. A právě tento případný reálný cíl nám pomůže (i finančně) k emancipaci moravského etnika i Moravy a položí pevný základ našemu promoravskému úsilí.

Vladimír Novotný MNO - Blansko

Co je Česko ?

Na můj dotaz na Ústavu pro jazyk Český AV: „Rád bych se zeptal na spisovnost eventuelně význam jednoho slova, ne že bych nevěděl v jakém smyslu se používá. Otázkou je spisovnost výrazu Česko (připomíná mi to popřevratové slovakismy Nizozemsko, Moldavsko -Nizozemí, Moldávie,..). Druhou podotázkou je, znamená to zemi Českou, nebo země České? Jen vlastní Českou kotlinu?“, jsem byl odkázán na webové stránky, kde jsem se dočetl:

Název Česko není nový. Nejstarší zachycený doklad pochází z r. 1777: Tak vidíme při zemích německých Česko, Moravu, Rakouské Slezsko... V tomto dokladu je slova Česko užito jako synonyma ke staršímu Čechy, podobně jako existuje novější Švýcarsko ke staršímu Švýcarsy, Rakousko k Rakousy, Španělsko k Španěly apod. – připomeňme, že posledního názvu užívá ještě Karel Čapek v cestopisu Výlet do Španěl.

Během 19. století se Česko objevovalo sice poměrně řídko, ale již také jako název pro celou českou zemi, i když z dokladů, které jsou k dispozici v lexikálním archivu Ústavu pro jazyk český, nelze vždy spolehlivě rozpoznat, kdy šlo o význam užší, Čechy, a kdy o význam širší, české země. V obou významech uvádí Česko také SSJČ v prvním vydání (1960), a to jako výraz zastaralý (tj. takový, který už vyšel z užívání) právě s odkazy na autory z doby národního obrození, např. na J. Kollára.

Nehodlám tento text citovat celý. Na moji otázku měly odpovědět první dva odstavce, ale odpověděli? V roce 1777 jej někdo použil pro Čechy, co měli na mysli autoři 19. století není známo. Takže nevidím vskutku důvod proč pod tento název zahrnovat Moravu.

Antonín Růžička MNO – Brno venkov

Čeština nebo Moravština?

Předesílám, že souhlasím s tím, že neexistuje spisovný moravský jazyk odlišný od češtiny, protože alternativa částečně odlišné slovní zásoby k takovému tvrzení nezadáva důvod, je-li stejná gramatika.

(I když o jednom rozdílů vím, český jazyk má tři stupně přídavných jmen, moravština čtyři:

1. silný, 2. silnější, 3. nejsilnější, 4. silný jak sviha)

Otázkou ovšem je, zda jej nazývat češtinou nebo moravštinou snad nejlépe českomoravštinou (analogicky k srbochorvatštině), opětovně jsem si na tuto otázku vzpomněl, když jsem v jednom televizním pořadu o závodě autoveteránů zaslechl zmínku o tom, že v Přerově se narodil r. 1530 autor české gramatiky Jan Blahoslav. To se blížíme ke klenotu našeho písemnictví z období bezprostředně před 30-letou válkou, jenže a to hodlám v dalším odstavci doslova citovat.“

V roce 1848 byla dle J. Jungmanna tehdejší forma českého spisovného jazyka bližší jazyku Kralické bible, než spisů Veleslavínových a MLUVILO SE VLASTNĚ ŘEČÍ MORAVSKOU. A podle názoru K. Havlíčka byl SPISOVNÝ JAZYK V ČECHÁCH VLASTNĚ ČISTOU MORAVŠTINOU (Národní listy). Zdroj Moravské letopisy od L. E. Havlíka

Vzpomínám, jsem s federální generace a učili nás i o slovenském národním obrození, že existoval před zavedením štúrova spisovného jazyka ještě jeden prosazovaný skupinou kol A. Bernoláka vycházející z bible kralické, což je v souladu s informacemi předešlého odstavce.

Co na závěr - mám právo nazývat podle svého uvážení naši mateřštinu Moravštinou, ale o tyhle žabomyší války nikdo nestojí. Asi se spokojíme s tím, že na Moravě se mluví česky ale daleko lépe než v Čechách. Ale pokud si někdo z přídavného jména český vytvoří název Česko a bude mi tvrdit, že zahrnuje Moravu, tak to se již setsakra ohradím.

Antonín Růžička MNO – Brno venkov

Šachování moravské orlice

V historii moravského erbu jsme se setkávali a v případě městských znaků obsahujících symbol Moravy dodnes setkáváme s dvojím barevným vyobrazením moravské orlice (pokud má vyobrazení dravce dvě hlavy, jako např. ve znaku rakouském, nazývá se v naší heraldice orlem). Ponechme stranou podrobnou historii změn používání barev v našem erbu a podívejme se na něj spíše z hlediska heraldiky (nauky o erbovním umění). Stříbrnočervená orlice se zlatou zbrojí totiž sama o sobě heraldickým pravidlům odpovídá, na rozdíl od zlatočervené se zlatou zbrojí (pařáty a zobák). Dilema, jaké má mít moravský znak šachování, začíná historií polepšení zemského znaku v r. 1462 Fridrichem (Bedřichem) III. V tu dobu bylo vůbec tzv. polepšování znaků v módě. V r. 1646 Ferdinand III. polepšil znak Brna, když mu dal znak orla se starým (mírně pozměněným) znakem na prsou. Brno jej používalo do r. 1933, kdy se město vrátilo ke znaku z r. 1315. Od 12. 11. 1758 Marie Terezie polepšila znak Olomouce babenberským štítkem s písmeny FMT (Franciscus, Maria Theresia), po roce 1918 se místo štítku ponechával bílý obdélník a po r. 1934 se město vrátilo k šachované orlici, dokonce i bez později doplněných písmen SPQO kolem orlice. (Dnes jsou tato rohová písmena, která mají souvislost se založením města a jeho římským původem, zpět). Také Kutná Hora odložila 26. 9. 1926 (žádost již v r. 1920) polepšení ve formě rakouského štítku s písmeny F III. z 9. 10. 1641 Ferdinandem III. i později doplněná ramena horníka ve spodní části štítu, když v zemi přestal vládnout rakouský rod, a vrátila se ke zlatému kalichu. Od 9. 6. 1475 používá Praha rovněž Fridrichem (Bedřichem) III. polepšený (zlatá zeď, kdy cimbuří bylo ponecháno stříbrné) a rozhojňný (helm, koruna, štítonoši) znak. Po třicetileté válce došlo k dalšímu polepšení Ferdinandem III. (obrněná ruka v bráně a další helmy). Pokud se polepšení týká pouze změny tinktury, píše se většinou v uvozovkách, protože všechny heraldické tinktury (tj. barvy a kovy) jsou z heraldického hlediska rovnocenné. V případě "polepšení" moravské orlice však vyvstává jeden háček. Heraldika, (stejně jako vexilologie - nauka o praporech a vlajkách), je věda i umění a řídí se určitými pravidly (např. základní střídání kovu a barvy - kovová obecná figura se zbrojí na štítě v barvě a naopak, neboť šlo o zřetelnost erbu). Funkce znaku totiž vyžaduje, aby byl dobře viditelný. Pravidly je určena i tinktura zbroje. Např. figura na štítě zlatém má zbroj červenou (např. slezská orlice), jen červená figura má modrou. Je-li figura různobarevná (např. moravská orlice), určí se hlavní zbarvení. Je-li figura stříbrná (na štítu modrém, červené šachovnici, tzn. kov na barvě), má zbroj zlatou (v modrém a černém poli se někdy připouští i červená zbroj, na barvě by však měla být kovová, navíc zde však máme i červené šachování figury, zbroj by měla být odlišná). Zlatá figura má zbroj stříbrnou (v červeném poli se někdy připouští modrá). Zkrátka erb měl být nejen zřetelný, ale i vkusný a měl lahodit oku.

Co z toho vyplývá pro moravskou orlici, chceme-li, aby odpovídala heraldickým pravidlům a aby se líbila? U červenostříbrného šachování je zbroj zlatá. Avšak u zlatostříbrného šachování by měla být stříbrná. "Polepšením" při zachování zlaté zbroje moravská orlice ztrácí jednu tinkturu (na rozdíl od Prahy, kde naopak polepšením jednu získala). Když bychom "polepšili" figuru a přizpůsobili tinkturu zbroje, což by bylo podle pravidel, všechny čtyři tinktury by byly zachovány. Pouze by se vyměnily kovy na figuře a zbroji, čímž bychom naopak "pohoršili", (Ize-li to tak nazvat) zbroj. A vzhledem k tomu, že heraldické tinktury jsou rovnocenné a zbroj orlice je výrazná, je to víceméně jedno, pokud ovšem

nebudeme trvat na uplatnění privilegia za každou cenu. Je to sice jen moje nepodložená domněnka, ale nevylučuji, že jedním z více důvodů, proč se privilegium možná neuplatnilo, mohlo být estetické cítění našich předků. Neuplatnilo se dokonce ani v převážně většině městských znaků, které mají ve svém erbu moravskou orlici. Existují však i výjimky, kdy v městských znacích figuruje orlice s šachováním červenozlatým (malý znak v horní části štítu města Napajedel nebo části orlice ve znacích městských částí Ostravy - Vítkovic a Mariánských Hor a Brna - Králova Pole). Kde se však císařské privilegium uplatnilo, (možná jakoby náhradou za znak), byla vlajka. Zde však máme druhý háček. Vlajka je barevnou zkratkou erbu a řídí se rovněž pravidly, kdy v případě vodorovných pruhů bývá ve spodním pruhu barva štítu (u svislých pruhů v prvním) a v horním barva figury. U heraldicky jednoduchých znaků se převádějí do pruhů všechny barvy, u znaků složitějších pouze barvy nejdůležitější. Pokud bývá pruhů více, než odpovídá barvám štítu a figury, dostává další pruh barvy vedlejšího heraldického prvku (např. zbroj, pažit apod.) Nám se však barva štítu někde vytratila. Pokud zemský sněm r. 1848 určil jako zemské barvy červenou a žlutou, je docela možné, že se zaměřil pouze na otázku, jestli žlutá (odpovídající zlaté v erbu) nebo bílá (odpovídající stříbrné v erbu) a buď automaticky počítal i s modrou, nebo na ni buhvíproč zapomněl nebo z jiného důvodu vynechal. To už teď asi těžko někdo zjistí. Podle vexilologických pravidel by mělo pořadí barev na vlajce odpovídat tinkturám na erbu (štítu, figury, popř. i vedlejších heraldických prvků). Pravidla ovšem nestanoví, který konkrétní erb je nutno vybrat (v našem případě je možno vybrat ze dvou alternativ). Bývá sice zvykem, že státy, země, města a obce odvozuji barvy praporu nebo vlajky od svého jednoho erbu a barvy na vlajce nebo praporu (od vlajky se liší pouze tím, že je pevně spojen s žerdí) většinou odpovídají barvám na erbu (např. Belgie, Island, Lucembursko, Maďarsko, Monako, Německo, Polsko, Řecko, San Marino, Slovensko, Švýcarsko). Barvy vlajky však mohou obsahovat specifickou symboliku a řada států má barvy odlišné od erbu (např. Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Norsko). Vexilologie není tak konzervativní, jako heraldika.

Tolik tedy k moravským symbolům a bude záležet v časech nadcházejících na nás, na čem se ujednotíme nebo jestli se bude (opět) používat více dosavadních variant. Pokud bychom chtěli vymyslet úplně novou vlajku, je dokonce možná i varianta se 4 barvami (žlutá, bílá, červená a modrá), která by byla rovněž zcela v souladu s vexilologickými pravidly.

Mgr. Jindřich Žaludek - Zlín

Moravská historie:

Návrh na zápis Mikulčic a Kopčan do UNESCO

Koncem října byl v Paříži v centru UNESCO podán návrh na zápis Mikulčicko-kopčanského archeologického parku na moravsko-slovenském pomezí na seznam světových památek. Podrobný hodnotící proces, v němž se rozhodne, zda si po historické stránce ojedinělý areál zápis skutečně zaslouží, bude zahájen v nadcházejícím roce.

Hradiště Valy v Mikulčicích bylo jedním z významných center Velkomoravské říše. Památku tvoří vlastní hradiště s předhradími a přilehlou sídelní aglomerací. Hlavní hrad se zvedá téměř sedm metrů nad okolní terén. Výsledek dosavadních výzkumů prezentuje stálá expozice v archeologickém areálu. Naprosto ojedinělý je nedaleký kostel svaté Margity Antiochijské v Kopčanech. Vznikl v devátém století a je považován za nejstarší stojící církevní stavbu ve střední Evropě. Obě lokality dělí jen řeka Morava, kterou by v budoucnu měl překlenout moderní most vybudovaný pro návštěvníky.

Jak jsme již informovali v minulém čísle celý areál Mikulčic čekají rozsáhlé úpravy. Počítá se s výstavbou moderní základny pro archeology. V příštím roce bude otevřen zmodernizovaný druhý pavilon expozice Slovanské hradiště, který bude mít atmosféru starého velkomoravského chrámu. Zájem o hradiště přitom vzrůstá. Letos poprvé byla turistická sezona v Mikulčicích prodloužena i na první tři listopadové týdny.

(red)

Památník písemnictví na Moravě se rozroste.

Rekonstrukce benediktinského kláštera v Rajhradě, kde památník sídlí, pokračuje. Severní křídlo opatství už má novou střechu, nyní se opravuje jeho schodiště a první patro. Zde by měly vzniknout prostory pro rozšíření Památníku písemnictví na Moravě i pro sbírky Muzea Brněnska. Peníze se podařilo opatství ve spolupráci s Jihomoravským krajem získat z takzvaných Norských fondů. Rekonstrukce této části kláštera má skončit v létě roku 2008.

Památník písemnictví v Rajhradě je otevřený od července roku 2005. Stálá expozice ukazuje nejvýznačnější osobnosti literatury na Moravě v devatenáctém a dvacátém století.

(red)

Venuše má mladší sestru

Světově známá Věstonická venuše má mladší, ale mnohem větší sestru, která je také z jižní Moravy. Unikátní nález evropského významu tentokrát objevili archeologové v Mašovicích na Znojemsku, v lokalitě Pšeničná. Podle objevitele jedinečného nálezu archeologa Zdeňka Čizmáře se jedná o dutou keramickou ženskou plastiku bez horní části, která měla výšku v rozmezí mezi padesáti až šedesáti centimetry. Stáří uměleckého díla je odhadováno na sedm tisíc let. Podle archeologů je možné, že pravěká venuše neměla horní část ani původně a nahoře byla místo hlavy ukončena výlevkou či otvorem, ze které se vylévala tekutina. Používat ji lidé mohli například při rituálech plodnosti. Tomu by mohl nasvědčovat i objev nedalekého dvojitého kruhového obřadního místa se čtyřmi branami, jakéhosi jihomoravského předchůdce slavného anglického komplexu Stonehenge.

Pokud se potvrdí věk a velikost venuše, bude to ve střední Evropě naprosto unikátní nález, který se dostane do učebnic evropské prehistorie. Svědčilo by to také o kultovním místě velkého významu.

Zdeňk Čizmář s nálezem

(red)

Památník Velké Moravy čeká rekonstrukce.

Generální rekonstrukci Památníku Velké Moravy v Uherském Hradišti chystá na rok 2008 Slovácké muzeum. Kromě celkové rekonstrukce počítá projekt také s výstavbou nové expozice za téměř 30 milionů korun.

Památník Velké Moravy patří mezi nejvýznamnější národní kulturní památky. Budova byla postavena v letech 1959 až 1960 nad základy první objevené a uznané stavby z doby velkomoravské, kostela Na Valách. Do plánované podoby a rozsahu ale areál památníku nebyl nikdy dostavěn. Není ani schopen provozu v zimních měsících, budova není totiž zateplená ani temperovaná.

To změní připravovaná rekonstrukce, která umožní přijímat návštěvníky po celý rok. Radikální změny dostane i stálá expozice, která nyní dějiny Velké Moravy prezentuje pouze na panelech a ve vitrínách. Ve vstupní části se bude na velkoplošném plátně promítat příběh člověka, žijícího v době Velké Moravy, samotné výstavní prostory budou poté na video navazovat nejrůznějšími ukázkami například předmětů, stylu bydlení a obživy lidí. Vedení muzea chystá i další navazující projekt na přístavbu památky, vzniknout by

tak mělo ojedinělé Archeologické centrum Velké Moravy středního Pomoraví. Půjde o moderní prezentační a obslužné zázemí i vhodné prostory pro vědecko-výzkumné středisko s depozitářem, odbornou tematickou knihovnou, studijními prostory a zázemím archeologického výzkumu a čištění nálezů. (red)

Investice a nová výstavba v moravských městech:

Nové stavby pro vědu a výzkum na Moravě II.

Na doplnění článku z minulého čísla, kde jsme představili již hotové realizace z Brna a Zlína, dnes uvádíme příklad v současnosti budované univerzitní výstavby v Ostravě.

Pavilon velkých poslucháren Fakulty stavební VŠB - TU Ostrava. Nový pavilon vyroste v areálu VŠB Fakulty stavební na ulici Ludvíka Poděště v Porubě na konečné MHD "Opavská". Nahradí tak dnes nevyhovující a nedostatečné prostory starých poslucháren v areálu VŠB na ulici 17. listopadu. Jedná se o šestipodlažní budovu, ve které budou umístěny posluchárny s kapacitou 25 až 50 míst, ateliéry, pracovny pro vyučující a dvě velkoprostorové posluchárny, z nichž každá má kapacitu 200 míst. Celkový obestavěný prostor dosahuje 29.200 m³. Celková zastavěná plocha 1.816 m². Nosnou konstrukci tvoří železobetonový skelet, střeška je plochá s fasádou s pásovými okny. Jako dominantu objektu navrhli autoři projektu nárožní věž s ocelovou nosnou konstrukcí opláštěnou strukturálními prosklenými stěnami. Stavba byla zahájena v srpnu 2007 a její dokončení je naplánováno na IV.čtvrtletí 2008. Celkové náklady činní 177,2 mil. Kč bez DPH. Výstavbu zajišťuje OHL ŽS, dle projektu firmy PPS Kania

Vizualizace - pohled na nárožní věž

Vizualizace - nádvoří

Psychiatrická léčebna v Jihlavě obnoví Fuchsův pavilon.

Na zhruba 40 milionů korun přijde rekonstrukce jednoho z devíti pavilonů Psychiatrické léčebny v Jihlavě. Funkcionalistická stavba architekta Bohuslava Fuchse byla pro její dezolátní stav několik let uzavřena. Zahájení prací bylo připraveno na polovinu října a dokončení se předpokládá v roce 2008. Vznikne v něm takzvaný gerontopsychiatrický primariát, tedy oddělení pro pacienty nad 65 let. Bude mít 49 lůžek. Léčebně se navíc podařilo získat část pozemků zrušené armádní posádky, na kterých by ráda vybudovala jízďárnu pro hipoterapii a terapeutické dílny.

Nové sídlo Moravského zemského archivu

Celá historie Moravy bude ukryta v nitru hi-tec budovy, která vyrostla na kraji areálu univerzitního kampusu v Brně-Bohunicích. Po letech provizoria v něm cenné historické dokumenty získávají důstojné zázemí. O novou budovu usiloval největší a nejdůležitější archiv v zemi již několik desetiletí. Stavět se nakonec začalo před dvěma lety a slavnostního otevření se nové sídlo dočkalo v pondělí 29. října.

Budova za téměř 700 milionů korun se skládá ze dvou částí. V menším sedmipodlažním objektu s prosklenou konstrukcí se nacházejí badatelny a pracoviště archivářů. Ve větší desetipodlažní budově bez oken budou uloženy archiválie, a to za nejpřísnějších klimatických podmínek. Vejde se sem až 110 kilometrů spisů - tedy ještě přibližně o 50 kilometrů víc, než kolik je dnes v archivu nashromážděno.

V současné době jsou rozmístěny v sedmnácti různých, často nevyhovujících prostorách: v budově krajského úřadu na Žerotínově náměstí, ve sklepě Ústavního soudu, v bývalé věznici na Cejlu, v depozitáři v Třebíči a jinde v Brně i mimo něj. Do konce letošního roku budou přestěhovány nejžádanější archiválie z centrály na Žerotínově náměstí, ostatní depozitáře budou postupně přesouvány v průběhu let 2008 a 2009. Pro badatele i širší veřejnost se dveře nového archivu otevrou poprvé 2. ledna 2008. Studium historických pramenů, ale i vyhledávání praktických informací

nutných třeba pro restituce nebo dalších dokumentů se v tento moment stane výrazně snazší než dřív.

Prozatím přitahuje zejména zajímavá vnější architektonická podoba archivu. Ve večerních hodinách depozitní část svítí jasně červenou barvou. Barevné odstíny se přitom mění spolu s úhlem pohledu. V omezeném režimu bude budova svítit každý den do 10 hodin. Plně osvětlení bude zapínáno při státních svátcích.

(red)

Objekt archiválií MZA

Areál kasáren Přemysla Otakara II. v Uherském Hradišti

Uherské Hradiště se letos v únoru rozhodlo prodat poslední část pozemků a starých budov v bývalém areálu kasáren Přemysla Otakara II. zbudovaném ve 30. letech minulého století. Město areál o rozloze 17 hektarů s téměř 60 objekty rozdělilo na tři části: vzdělávací, komerční a na zónu pro bydlení. Soukromý investor získá lokalitu o rozloze tři hektary za sedm milionů korun. Postupně tam vznikne 161 bytů a 38 rodinných domů. Nový majitel, kterým se stala říčanská společnost Stavby, zajistí mimo jiné zasilování inženýrskými sítěmi a vybuduje část ulice Verbiřské, Pastýrní a Slovácké. V areálu vznikne také nový kruhový objezd. Volné plochy budou osazeny zelení. Zasilování i demolice starých objektů musí stavební firma provést nejpozději do podzimu příštího roku. Bytová výstavba začne v revitalizovaném areálu bývalých vojenských kasáren postupně. Na etapy se budou stavět nejen rodinné domy, ale také bytové domy.

(red)

Příjezd do Zlína v novém.

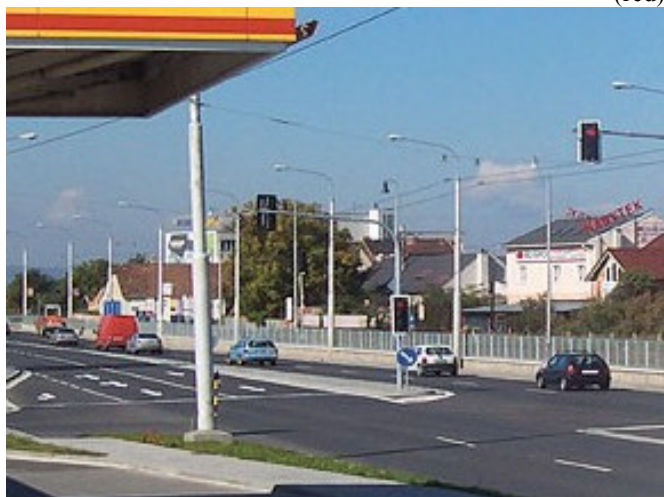
17. října 2007 byla ukončena stavba "Silnice I/49 Zlín - Malenovice - II. etapa", která řeší dlouhodobě neúnosnou dopravní situaci na příjezdu od Otrokovic do Zlína. Stavba byla zahájena v červenci 2005 s celkovým nákladem 589 mil. Kč. Stavba je provedena jako nedělený čtyřpruh o délce 1.750 m. Rozšíření komunikace si vyžádalo rovněž přeložku železniční trati ČD v délce 710 m. Součástí stavby byla také výstavba 4 mostních objektů a vybudování protihlukové stěny. Na komunikaci je pět světelně řízených křižovatek, vzájemně koordinovaných i se stávajícími světelnými křižovatkami na silnici I/49.

Další etapou bude propojení silnice I/49 s rychlostní komunikací R55 - Obchvat Otrokovic. V současné době je tento úsek projektován a zahájení stavby ŘSD připravuje v roce 2009.

(red)

Silnice I/49 Zlín – Malenovice

Silnice I/49 Zlín - Malenovice